

**องค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2***
**THE LEARNING ORGANIZATION BANG SAOTHONG SCHOOL GROUP
SAMUT PRAKAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

จันทรรัตน์ คำอินทร์¹ และ ภูวนัย สุวรรณธारा²

Jantharat Khamin¹ and Phuwanai Suwantara²

¹⁻²ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ

¹⁻²Master of education program in educational Bangkok Suvarnabhumi University, Thailand

Corresponding Author's Email: Gummuno@gmail.com

วันที่รับบทความ : 10 มิถุนายน 2569; วันที่แก้ไขบทความ 21 มิถุนายน 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 23 มิถุนายน 2569

Received 10 June 2026; Revised 21 June 2026; Accepted 23 June 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับองค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 2) เปรียบเทียบองค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงาน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในกลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 162 คน สุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบ่งชั้นภูมิ โดยเทียบสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามรายโรงเรียนและสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .83 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่

Citation:

* จันทรรัตน์ คำอินทร์ และ ภูวนัย สุวรรณธारा. (2569). องค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(5), 175-185.

Jantharat Khamin and Phuwanai Suwantara. (2026). The Learning Organization Bang Saothong School Group Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2.

Modern Academic Development and Promotion Journal, 4(5), 175-185.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างด้วย ค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก คือ การเรียนรู้เป็นทีม รองลงมา คือ การมีแบบแผนความคิด อันดับสุดท้าย คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วม 2. ผลการเปรียบเทียบระดับองค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า 2.1 องค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2.2 องค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: องค์การแห่งการเรียนรู้, กลุ่มโรงเรียน

Abstract

This research article aimed to 1) study the level of the learning organization of the Bang Sao Thong school group under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2, 2) compare the learning organization of the Bang Sao Thong school group under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2 classified by gender, education level, school size, and work experience. It was a survey research. The sample in this research was 162 teachers in the Bang Sao Thong school group under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2, sampled by a stratified random sampling method by comparing the proportion of population and sample by school, and simple random sampling. The instrument used for data collection was a 5-level rating scale questionnaire with an overall reliability of .83. Data were analyzed by finding frequency, percentage, mean, and standard deviation, testing the differences between samples with t-test and one-way analysis of variance.

The research findings revealed that 1. the learning organization of the Bang Sao Thong school group under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2, overall, was at a high level. When considered by aspect, it was found that the first ranked mean was team learning, followed by mental models, and the last rank was shared vision. 2. The results of comparing the level of the learning organization of the Bang Sao Thong school group under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2 found that 2.1 the learning organization of the Bang Sao Thong school group under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2 classified by gender and education level, overall, had no statistically significant difference. 2.2 the learning organization of the Bang Sao Thong school group under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2 classified by school size and work experience, overall, had a statistically significant difference at the .05 level.

Keywords: The learning organization, School group

บทนำ

องค์การแห่งการเรียนรู้เป็นองค์การที่มุ่งพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่องผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรในทุกระดับ โดยส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาความสามารถของบุคลากร อันนำไปสู่ความร่วมมือและการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างบุคคล หน่วยงาน และชุมชนที่องค์กรตั้งอยู่ นอกจากนี้ องค์กรยังมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทั่วทั้งองค์กร เพื่อยกระดับคุณภาพการดำเนินงาน เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งในระดับประเทศและระดับโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น องค์กรแห่งการเรียนรู้จึงถือเป็นกลยุทธ์สำคัญขององค์กรยุคใหม่ ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในฐานะปัจจัยหลักที่ขับเคลื่อนความสำเร็จและความยั่งยืนขององค์กรในอนาคต ไพโลน บุญนา (2559) โรงเรียนเป็นองค์กรหนึ่งทางสังคมที่มีบทบาทอย่างมากในการสร้างทุนทางปัญญาให้แก่มนุษย์ กระตุ้นและส่งเสริมให้มนุษย์แสดงศักยภาพของแต่ละบุคคล

ออกมา ทำให้มนุษย์คิดเป็น ทำเป็น รู้จักวิเคราะห์ปัญหา แก้ไขปัญหา และสามารถสร้างสรรค์
ความเจริญก้าวหน้าและสิ่งที่ดีงามให้แก่ชีวิตเพราะโรงเรียนเป็นที่ให้บริการเกี่ยวกับการจัดการ
เรียนการสอนเป็นหลักซึ่งเป้าหมายสูงสุดก็คือ การเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้นในบรรดาองค์การ
ประเภทต่าง ๆ โรงเรียนจึงควรเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้มากกว่าองค์การอื่น ๆ วิโรจน์
สารรัตน์ (2558)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีสถานศึกษาในสังกัด
จำนวน 71 แห่ง ใน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ และอำเภอบางเสาธง และ
สามารถแบ่งกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเป็น 5 กลุ่มโรงเรียน ได้แก่ บางพลี 1 บางพลี 2 บางบ่อ 1
บางบ่อ 2 และบางเสาธง โดยกลุ่มโรงเรียนบางเสาธง ประกอบด้วย 13 โรงเรียน คือ โรงเรียน
ละมุลรอดศิริ โรงเรียนวัดเสาธงนอก โรงเรียนวัดบัวโรย (เฉลิมราษฎร์วิทยาคาร) โรงเรียนปาก
คลองมอญ โรงเรียนวัดจระเข้ใหญ่ โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ โรงเรียนวัดหัวคู้ โรงเรียนสุเหร่า
บ้านไร่ โรงเรียนวัดหัวคู้ โรงเรียนวัดมงคลนิมิตร (มงคลพิทยาคาร) โรงเรียนวัดเสาธงกลาง
โรงเรียนวัดศรีวารีน้อย โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี (10 ปี สปช.) (สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2, 2567)

จากการรายงานผลการดำเนินงานพบว่า บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ด้าน
เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ขาดทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ขาดความรู้
ความสามารถและทักษะในด้านการวิจัย บุคลากรใหม่ต้องใช้เวลาในการปรับตัวให้เข้ากับ
วัฒนธรรมองค์กร มีการคิดรูปแบบในการจัดการศึกษาอย่างหลากหลายและขาดความต่อเนื่อง
ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละพื้นที่ได้จริง โครงสร้างและ
กลไกการบริหารและการจัดการต่าง ๆ ปรับตัวตามไม่ทัน เกิดปัญหาไม่สมดุลระหว่างการ
พัฒนาระบบการศึกษาและครูผู้เรียน ขาดอัตรากำลังเนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรอยู่
ตลอดเวลา บุคลากรผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ (สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2, 2567)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาองค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่ม
โรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เนื่องจาก
แนวปฏิบัติวิธีใหม่เป็นแนวทางหนึ่งช่วยในการพัฒนาองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้
สามารถปรับตัว พัฒนาขีดความสามารถภายใต้สิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง
อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม

เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้นทุกวัน และสร้างให้โรงเรียนมีคุณภาพ พร้อมเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับองค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบองค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

การทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้เป็นแนวคิดสำคัญในการพัฒนาองค์การให้สามารถปรับตัวและดำรงอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี และเศรษฐกิจในศตวรรษที่ 21 โดยองค์การแห่งการเรียนรู้เป็นองค์การที่ส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และร่วมกันพัฒนาองค์การให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดองค์การแห่งการเรียนรู้ของ Peter M. Senge ได้รับการยอมรับและนำมาใช้เป็นกรอบในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การคิดอย่างเป็นระบบ การเป็นบุคคลที่รอบรู้ การมีแบบแผนทางความคิด การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม และการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม โดยทั้ง 5 องค์ประกอบมีความสัมพันธ์และสนับสนุนซึ่งกันและกันในการพัฒนาองค์การให้เกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

สำหรับสถานศึกษา องค์การแห่งการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เนื่องจากช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเกิดการพัฒนาดตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างนวัตกรรมในการจัดการศึกษา อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา

ในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ซึ่งมีนโยบายส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ แม้ว่าจะมีการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังพบปัญหาและข้อจำกัดหลายประการ เช่น ทักษะด้านเทคโนโลยี การวิจัย การสื่อสารภาษาอังกฤษของบุคลากร การปรับตัวของบุคลากรใหม่ และการเปลี่ยนแปลงกำลังคน ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

ดังนั้น การศึกษาขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จึงมีความสำคัญในการสะท้อนสภาพการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล และสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความยั่งยืนต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยที่ดำเนินการในครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยแบ่งรูปแบบการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูกลุ่มโรงเรียนบางเสาธง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางคำนวณของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 162 คน สุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยเทียบสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามรายชื่อโรงเรียนและสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ องค์กรแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 องค์กรแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ประกอบด้วย 6 ด้าน รวมทั้งสิ้น 46 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน คือ ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการกลุ่มโรงเรียนบางเสาธง เพื่อขอเก็บข้อมูลจากครู และขอนัดวัน เวลาในการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมแบบสอบถามแบบออนไลน์จนครบทั้งหมด 162 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD.) สถิติทดสอบสมมติฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) การสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก รายละเอียด ดังตาราง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับองค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

องค์การแห่งการเรียนรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม	3.91	.70	มาก	6
2. ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ	4.14	.35	มาก	4
3. ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้	4.00	.46	มาก	5
4. ด้านการมีแบบแผนความคิด	4.18	.52	มาก	2
5. ด้านการใช้เทคโนโลยี	4.18	.59	มาก	3
6. ด้านการเรียนรู้เป็นทีม	4.24	.41	มาก	1
รวม	4.11	.30	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 อยู่ใน

ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก คือ การเรียนรู้เป็นทีม ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = .41) รองลงมา คือ การมีแบบแผนความคิด ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = .52) อันดับสุดท้าย คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = .70)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับองค์การแห่งการเรียนรู้ พบว่า จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาขององค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

1.1 จากการศึกษาขององค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากหลักสูตรและรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาเพราะโลกในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีสื่ออำนวยความสะดวกหลากหลายช่องทางในการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความพร้อมความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรโดยให้หลายฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ นักวิชาการ ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนชุมชนท้องถิ่นและนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Senge (1990) กล่าวถึง องค์การแห่งการเรียนรู้เป็นองค์การที่ส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับพัฒนาความรู้ความสามารถ และศักยภาพของตนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเปิดโอกาสให้เกิดการคิดสร้างสรรค์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมของสมาชิกในองค์การ นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ร่วมกัน การแบ่งปันองค์ความรู้ และการพัฒนาวิธีการเรียนรู้ที่ช่วยให้องค์การสามารถปรับตัวและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อินทิรา อัมโภข (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้กับแนวปฏิบัติวิถีใหม่ของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิตชัย ชุมวรฐายี (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ

โรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบองค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับแนวคิดของ พจนีย์ กระยอม (2560) กล่าวว่า วุฒิการศึกษาของครูผู้สอนไม่น่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์การแห่งการเรียนรู้เนื่องจากหน้าที่ในการสร้างงานนวัตกรรมองค์ความรู้ใหม่ ๆ เป็นหน้าที่ของครูทุกคนในองค์กร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับแนวคิดของ ฐิติ เรืองฤทธิ์ (2560) กล่าวว่า ครูเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถสูง เนื่องจากได้รับการคัดเลือกมาเป็นอย่างดีในการสอบแข่งขันเข้าบรรจุรับราชการ และทำการพัฒนาตนเองอย่างเข้ม เป็นระยะเวลา 2 ปี อีกทั้ง ยังมีการอบรมพัฒนาศักยภาพ ความรู้ ความสามารถด้านการสอน จริยธรรม ทักษะพิเศษ การพัฒนาตนเองการทำงานเป็นทีม และสมรรถนะประจำสายงาน คือ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย การสื่อสาร การจูงใจ และการมีวิสัยทัศน์ ทำให้บุคลากรในระยะน้อยกว่า 5 ปี ต้องทำการพัฒนาตนเองเป็นอย่างมาก เพื่อให้มีคุณภาพ จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มโรงเรียนบางเสาธง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการเรียนรู้เป็นทีม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการมีวิสัยทัศน์ร่วม สำหรับการเปรียบเทียบผลการวิจัยพบว่า ขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงานส่งผลให้ระดับองค์การแห่งการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาไม่ส่งผลให้เกิดความแตกต่าง **ข้อเสนอแนะในการวิจัย** ประกอบด้วย 1. **ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย** ประกอบด้วย 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความผูกพันและความทุ่มเทในการทำงานร่วมกันอย่างมีทิศทางเดียวกัน กำหนดวิสัยทัศน์ส่วนบุคคลให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์หลักของโรงเรียน และวางแผนแนวทางในอนาคตร่วมกัน 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการแสดงออกถึงความกระตือรือร้น ใฝ่เรียนรู้

มุ่งมั่นในการใช้เวลาหาความรู้ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่า สามารถนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีสามารถเข้าใจภาพรวมของกระบวนการความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล คิดวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ สามารถมองปัญหาโดยการแยกภาพรวมออกมาเป็นภาพย่อย 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ประกอบด้วย 2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 และสังกัดอื่น ๆ 2.2 ควรศึกษาวิจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 และสังกัดอื่น ๆ 2.3 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ชิตชัย ชุมวรฐายี. (2566). การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 1. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ฐิติ เรืองฤทธิ์. (2560). ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพลิน บุญนา. (2559). ลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พจนีย์ กระยอม. (2560). องค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มโรงเรียนพานทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2558). *ภาวะผู้นำการวิจัยทางการบริหารการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: เพ็ญฟ้าพรินติ้ง.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. (2567). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. สมุทรปราการ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2.

อินทรา อัมโภช. (2565). การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กับแนวปฏิบัติวิถีใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.

Senge, P. (1990). *The fifth discipline: The art & practice of the learning organization*. Century Business.